

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 26 czerwca 2017 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

W związku z projektem planu ochrony dla rezerwatu przyrody Drwęca, przedstawiam następujące uwagi i wnioski:

1. Wskazując sposoby eliminacji zagrożenia nieracjonalną gospodarką rybacką, plan będący aktem prawa miejscowego nie może odwoływać się do „aktualnego operatu rybackiego” – w planie ochrony należy przytoczyć te ustalenia operatu, których przestrzeganie jest niezbędne dla ochrony rezerwatu. Wynika to z wymogów legislacji. Po pierwsze, w okresie obowiązywania planu ochrony, „aktualny” operat rybacki może się zmienić, a to skutkowałoby niedopuszczalną zmianą merytorycznej treści normy wynikającej z planu ochrony bez zmiany treści samego planu. Po drugie, akt prawa miejscowego nie może odwoływać się do zapisów których treść jest ustalana przez podmioty, naruszałoby to bowiem delegację ustawową dla RDOŚ do ustanowienia planu ochrony. Po trzecie, żaden akt prawa nie może odwoływać się do żadnych treści, które nie są publicznie dostępne w sposób nieograniczony.
2. Dla celów ochrony rezerwatu konieczne jest zachowanie całej rzeki w stanie maksymalnie naturalnym, co wyraża się m. in. zachowaniem jak najwyższego stopnia naturalności hydromorfologicznej.

Słusznie dostrzeżono zagrożenie stwarzane przez usuwanie z rzeki rumoszu drzewnego. Jednak inne tzw. prace utrzymaniowe – w szczególności odmulanie, zasypywanie i zabudowa wyrw w brzegach (blokujące naturalny rozwój i koryta rzeczne), tzw. hakowanie – usuwanie roślinności z koryta rzeki, usuwanie drzew z brzegów rzeki – także wpływają negatywnie na ekosystem rzeczny i powinny być zidentyfikowane jako zagrożenia.

W przypadku Drwęcy zagrożenia takie są realne. Przypadki takich działań w latach ubiegłych miały miejsce na Drwęcy (np. w województwie warmińsko-mazurskim), zarządzający rzeką RZGW naruszał przy tym zarówno przepisy o ochronie rezerwatu jak i inne przepisy o ochronie przyrody. Wymienione wyżej działania RZGW nadal ma zamiar na Drwęcy wykonywać, o czym świadczy ujęcie ich przez RZGW w planie utrzymywania wód regionu wodnego Dolnej Wisły.

Wnosimy o ujęcie także wyżej wymienionych rodzajów prac utrzymaniowych jako zagrożenia dla rezerwatu, oraz o wskazanie jako sposobu ich minimalizacji *„Należy zapewnić ochronę siedlisk minogów i ryb, poprzez maksymalne zachowanie naturalnych elementów i procesów w korycie rzeki, w szczególności zachowanie istniejącego oraz tworzącego się rumoszu drzewnego zalegającego w rzece, naturalnej roślinności w korycie rzeki i na jej brzegach, głęboczków i odsypów, rozwijających się podcięć erozyjnych w brzegach rzeki”*.

W planie ochrony nie należy ujmować wyjątku „*Powyższe nie dotyczy działań związanych z ochroną przeciwpowodziową oraz uzasadnionych sytuacji zagrożenia życia, bezpieczeństwa, zdrowia lub mienia*”, gdyż w zakresie ochrony bezpieczeństwa powszechnego byłoby to powtórzeniem przepisu ustawowego art 15 ust 2 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody. Natomiast „prace związanych z ochroną przeciwpowodziową” w zakresie wykraczającym poza ochronę bezpieczeństwa powszechnego nie powinny być przesłanką do wyjątku. Zauważyć tu trzeba, że wszystkie wymienione wyżej prace utrzymaniowe, stanowiące zagrożenie dla rezerwatu, w tym także usuwanie rumoszu drzewnego, zawsze są deklarowane jako „związane z ochroną przeciwpowodziową”.

3. W przypadku Drwęcy, przynajmniej potencjalnym zagrożeniem jest także zbyt intensywna turystyka kajakowa. Może ona powodować istotne oddziaływania na ekosystem rzeki, w szczególności:

- wpływać na ptaki prowadzące młode na tafli rzeki, przez płoszenie i rozpraszanie stadek rodzinnych;
- zakłócać tarło ryb przez ich płoszenie w okresie tarła;
- zakłócać żerowanie ryb;
- powodować uszkodzanie roślinności wodnej;
- powodować wydeptywanie i niszczenie brzegów.

Te zjawiska zależą od okresu roku oraz od intensywności i rozkładu czasowego spływów kajakowych.

Wnosimy o ujęcie w/w zagrożeń w planie i zaplanowanie środków ich minimalizacji, poprzez monitoring intensywności i rozkładu czasowego spływów kajakowych, monitoring ich oddziaływań na ekosystem rzeczny, w razie potrzeby ograniczanie okresów udostępnienia rzeki do spływów lub liczby osób mogących spływać rzeką.

4. W zakresie udostępnienia rezerwatu do amatorskiego połowu ryb, wnosimy o objęcie Drwęcy zasadą „no-kill”, z przyczyn etycznych bardziej odpowiednią dla rzeki mającej status rezerwatu przyrody.

z poważaniem